

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

13.4.2026. - 17.4.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 20.4.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
13.4.2026. - 17.4.2026.

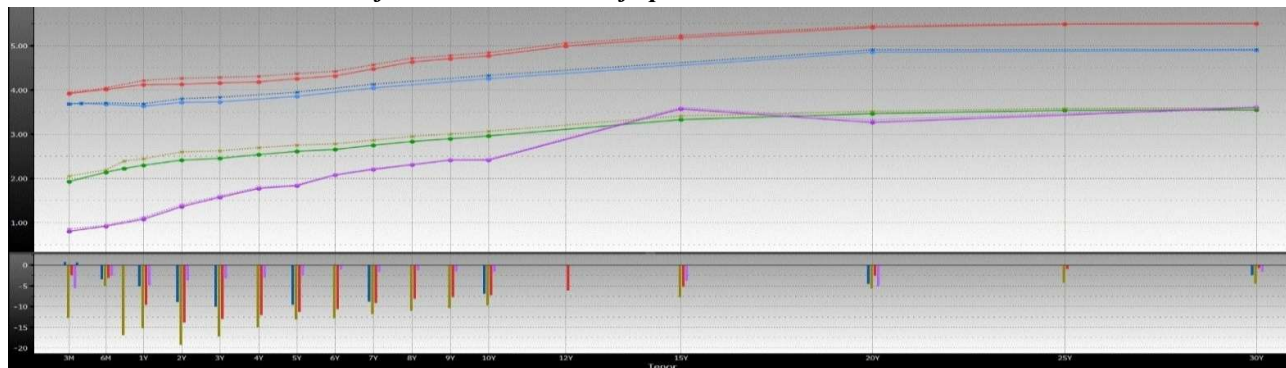
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	10.4.26	-	17.4.26	10.4.26	-	17.4.26	10.4.26	-	17.4.26	10.4.26	-	17.4.26
2 godine	2,60	-	2,41	3,80	-	3,71	4,26	-	4,12	1,41	-	1,37
5 godina	2,74	-	2,61	3,94	-	3,85	4,36	-	4,25	1,86	-	1,84
10 godina	3,06	-	2,96	4,32	-	4,25	4,84	-	4,76	2,44	-	2,42

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijecé	Prinosi		
	10.4.26	-	17.4.26
3 mjeseca	2,084	-	1,955
6 mjeseci	2,186	-	2,136
1 godina	2,461	-	2,303

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 17.4.2026. godine (pune linije) i 10.4.2026. godine (isprekidane linije).

MMF je upozorio da bi produženi sukob na Bliskom istoku mogao smanjiti globalni rast na recesijsku razinu, a scenariji predviđaju stope rasta između 2% i 3,1%. Najteže pogođena bi bila tržišta u razvoju koja se oslanjaju na uvoz goriva, dok bi SAD mogle bolje proći zbog svog snažnog energetskeg sektora i ulaganja u umjetnu inteligenciju. Sukob rizikuje pogoršanje inflacije, nestašicu hrane i financijsku nestabilnost, prisiljavajući središnje banke da uravnoteže kontrolu inflacije s ekonomskom potporom.

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih zemalja članica eurozone, kao i prinosi perifernih zemalja su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje duž cijele krive. Prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 9 i 20 baznih bodova, dok su prinosi italijanskih obveznica smanjeni između 16 i 23 bazna boda.

Kreatori monetarne politike ECB-a su istaknuli neizvjesnost u vezi s travanjskim odlukama o kamatnim stopama, povezujući ih s inflatornim i ekonomskim utjecajima sukoba na Bliskom istoku. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da je ekonomija eurozone zabilježila kontrakciju ispod osnovnog scenarija ECB-a zbog viših troškova energenata uzrokovanih ratom u Iranu, ali ne dovoljno da bi se opravdalo „priklanjanje“ višim kamatnim stopama. Nagel je naglasio fleksibilnost i budnost, navodeći da očekivanja vezana uz inflaciju ostaju nepromijenjena, ali da je potreban oprez, te je primijetio da se ECB nalazi između osnovnog i nepovoljnog scenarija. Rehn je upozorio na rizike od energetskeg šokova, napominjući da kratkotrajni šokovi mogu ostaviti monetarnu politiku nepromijenjenom, ali da bi uporni efekti inflacije mogli zahtijevati djelovanje kako bi se ispunio cilj ECB-a od 2%. Kazaks je podržao tržišna očekivanja o dva povećanja kamatnih stopa u 2026. godini, navodeći inflatorne pritiske od rata u Iranu i rizike od stagflacije.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Makhlouf je istaknuo da je središnja banka spremna djelovati ako bude potrebno, dok je Rehn naglasio važnost tranzicije na zelenu energiju za otpornost i konkurentnost. Rehn je istaknuo da se ekonomski utjecaj rata na Bliskom istoku razlikuje u eurozoni, pri čemu je Finska manje pogođena zbog napretka u energetske tranziciji. Schnabel je naglasila otpornost EU na trenutačni inflatorni šok, navodeći rješavanje ekonomskih i financijskih neravnoteža tijekom proteklog desetljeća. Napomenula je da je ekonomija eurozone postala otpornija, te da su prethodni inflatorni šokovi upravljani s minimalnim utjecajem na ekonomski rast.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberga za travanj, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija u eurozoni u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 0,9%, dok se za 2027. i 2028. godinu prognoziraju stope od 1,3% i 1,4%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je ostala nepromijenjena (1,6%), dok je za narednu godinu blago smanjena na 1,2% sa 1,3%. Većina anketiranih ekonomista očekuje da će ECB zadržati kamatne stope na aktualnim razinama na travanjskoj sjednici.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja (G/G) - EZ	VELJ	-1,0%	-0,6%	-0,6%
2.	Stopa inflacije (G/G) F – EZ	OŽU	2,5%	2,6%	1,9%
3.	Temeljna inflacija (G/G) F – EZ	OŽU	2,3%	2,3%	2,4%
4.	Trgovinska bilanca (u mlrd EUR) – EZ	VELJ	-	7,0	12,8
5.	Tekući račun (u mlrd EUR) -EZ	VELJ	-	24,9	40,4
6.	Stopa inflacije (G/G) – Finska	OŽU	-	1,3%	0,6%
7.	Stopa inflacije (G/G) F – Španjolska	OŽU	3,3%	3,4%	2,3%
8.	Stopa inflacije (G/G) F – Francuska	OŽU	1,9%	2,0%	1,1%
9.	Stopa inflacije (G/G) F – Italija	OŽU	1,5%	1,6%	1,5%
10.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	OŽU	-	4,0%	4,1%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje duž cijele krive.

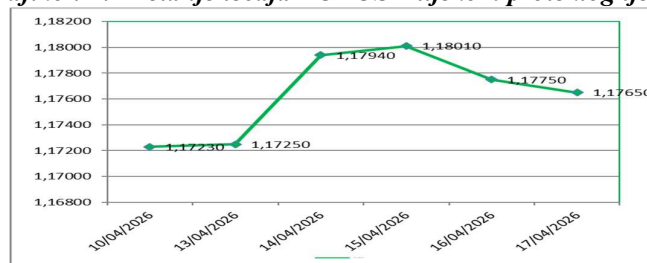
MMF je upozorio da rastuća emisija američkih obveznica povećava globalne rizike. Oslanjanje na kratkoročne vrijednosne papire i aktivnosti hedž fondova u državnim obveznicama pojačavaju ranjivosti refinanciranja, dok fiskalni pritisci od rata na Bliskom istoku pogoršavaju napetosti. MMF je istaknuo potrebu za fiskalnom konsolidacijom i savjetovao protiv subvencija za gorivo, zalažući se za ciljane transfere gotovine kako bi se obuzdala potražnja i odrazili stvarni troškovi energenata.

Predsjednik FED-a iz Chicaga Goolsbee je izjavio da bi rast cijena energenata, uzrokovan ratom na Bliskom istoku, mogao usporiti smanjenje kamatnih stopa. Ekonomski savjetnik u Bijeloj kući Hasset je naglasio da FED još uvijek ima prostora za smanjenje kamatnih stopa. Bivša ministrica financija i bivša predsjednica FED-a Yellen je izjavila da i dalje vidi izgleda za smanjenje kamatnih stopa u SAD-u kasnije ove godine, iako naftni šok uzrokovan ratom na Bliskom istoku zamagljuje ekonomske izgleda. Ministar financija Bessent je izjavio da bi carine predsjednika Trumpa mogle biti vraćene do srpnja na razine koji su bili na snazi prije nego što je Vrhovni sud ukinuo većinu tih carina. Williams iz New Yorka je upozorio da rat na Bliskom istoku uzrokuje rast inflacije kroz rastuće cijene energenata, poremećaje u lancu opskrbe i povećane troškove robe poput namirnica i zrakoplovnih karata. Naglasio je posvećenost FED-a vraćanju inflacije na ciljanih 2%, iako se očekuje da će ista porasti na 2,75% - 3% u 2026. godini, prije nego što uspori u 2027. godini. Williams je istaknuo izazov balansiranja kontrole inflacije s ekonomskom aktivnošću jer bi visoke cijene mogle smanjiti potražnju. Projicira stopu ekonomskog rasta na 2%-2,5%, s porastom nezaposlenosti na 4,25%-4,5% u 2026. godini. Član FOMC-a Miran i dalje vjeruje da bi kreatori monetarne politike trebali smanjiti referentnu kamatnu stopu tri ili četiri puta ove godine.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje	
1.	Indeks cijena uvezenih dobara (G/G)	OŽU	4,4%	2,1%	1,0%
2.	Indeks cijena izvezenih dobara (G/G)	OŽU	4,8%	5,6%	3,8%
2.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	10. tra	-	1,8%	-0,8%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	OŽU	4,6%	4,0%	3,4%
4.	Industrijska proizvodnja (M/M)	OŽU	0,1%	-0,5%	0,7%
5.	Iskorištenost kapaciteta	OŽU	76,3%	75,7%	76,1%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	11. tra	213.000	207.000	218.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	4. tra	1.810.000	1.818.000	1.787.000

Grafikon 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio povećanje s razine od 1,1723 na razinu od 1,1765.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa uslijed optimizma da će rat na Bliskom istoku završiti, što bi smanjilo inflatorne pritiske i potrebu za povećanjem referentne kamatne stope BoE. Guverner BoE Andrew Bailey je naglasio oprezan pristup odlukama o kamatnim stopama, navodeći neizvjesnosti uzrokovane energetske šokom. Napomenuo je da će više cijene nafte i plina utjecati na inflaciju, ali je naglasio složenost procjene njihovog utjecaja na ekonomske tokove. Zamjenica guvernera BoE Breeden je istaknula rizike bliskoistočnog sukoba, upozoravajući na potencijalne istodobne tržišne šokove zbog zaduženosti tržišta. Breeden je naglasila potrebu za oprezom jer bi šokovi u pogledu rasta, inflacije i kamatnih stopa mogli istodobno utjecati na sve zajmoprince. Član MPC BoE Taylor je naglasio važnost učenja iz povijesti u rješavanju ekonomskih izazova, navodeći primjere poput šokova na tržištu nafte i roba, uključujući trenutni porast cijena energenata zbog rata s Iranom. Taylor je primijetio da, iako povijest ne pruža točna rješenja, ona uokviruje probleme i ističe rizike poput pretjeranog reagiranja, ignoriranja šokova u ponudi ili gubitka kredibiliteta u političkim odgovorima. Upozorio je na hysteriju, gdje ekonomski padovi mogu ostaviti trajne posljedice na proizvodnji, zaposlenosti ili produktivnosti, te naglasio da se nijedan povijesni događaj ne može u potpunosti ponoviti zbog razvoja institucija, tehnologija i globalnih veza. Članica MPC BoE Mann je izjavila da je reakcija tržišta nakon sastanka MPC u ožujku bila prenaplašena i da je treba imati u vidu prilikom sastanka u travnju. Mann je, također, istaknula da BoE neće dostići svoj cilj inflacije od 2% „ni u bliskoj ni u dugoročnoj perspektivi“ i da ekonomski rast nije pokazao „dobru sliku“. Navela je da su tržišta značajno reterirala kada su u pitanju očekivanja o povećanju referentne kamatne stope BoE. Nije signalizirala pravac daljnjeg djelovanja, ostavljajući sve opcije otvorenim. Dodatno je iskazala zabrinutost da će šok ponude nafte povećati očekivanja stanovništva kada je u pitanju rast plaća. Članica MPC BoE Greene je istakla ranjivost Velike Britanije na inflaciju zbog uzastopnih šokova ponude, uključujući rat u Iranu, sugerirajući da bi se mogli pojaviti "mini talasi" inflacije. Glavni ekonomist BoE Pill je najavio potencijalno povećanje kamatnih stopa na sastanku 30. travnja, upozoravajući na pristup "čekanja i praćenja" kada su u pitanju inflatorni rizici, što je u suprotnosti s opreznim stavom guvernera Baileyja. Pill je naglasio uporne inflatorne pritiske usprkos smanjenju zabrinutosti zbog pada cijena nafte i ponovnog otvaranja Hormušskog tjesnaca.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih indikatora za V. Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja	VELJ	-1,0%	-0,4%	0,5%
2.	Proizvodnja prerađivačkog sektora	VELJ	-0,3%	-0,5%	1,3%
3.	BDP mjesečni	VELJ	0,1%	0,5%	0,00%
4.	Trgovinska bilanca (u mlrd. GBP)	VELJ	-20,05	-18,79	-14,45

Tijekom proteklog tjedna GBP je neznatno aprecirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EURGBP zabilježio smanjenje s razine od 0,87079 na razinu od 0,87040. GBP je aprecirala i u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3462 na razinu od 1,3516.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa u odnosu na prethodni tjedan. Aukcija dvadesetogodišnjih japanskih državnih obveznica zabilježila je najveću potražnju od 2019. godine. Guverner BoJ Ueda je u više izjava tijekom tjedna zadržao oprezan ton, naglašavajući da rast cijena nafte istodobno stvara rizike rasta cijena i rizike usporavanja ekonomije, te ostavio obje opcije otvorene za sjednicu 28. travnja. Ueda je demantirao ranije navode da je na sastanku G7 istaknuo kako je BoJ u fazi "čekanja i praćenja", te je naglasio da su realne kamatne stope u Japanu i dalje niske, a financijski uvjeti prilagodljivi.

Bloomberg navodi da bi BoJ na sjednici 28. travnja mogla značajno povećati svoje projekcije inflacije. Najveća japanska sindikalna federacija Rengo je objavila da su njeni radnici ove godine ostvarili prosječno povećanje plaća od 5,08%, treću godinu zaredom iznad cilja od 5%. Ministrica financija Katayama je najavila bližu komunikaciju sa SAD-om u vezi s deviznim tržištima i naglasila spremnost vlasti da poduzmu odlučne korake, što je jedna u nizu izjava u proteklih mjesec dana koje sugeriraju moguću intervenciju, dok se JPY nalazi blizu razine od 160 koja je u proljeće 2024. godine izazvala dvije intervencije.

MMF je u najnovijem World Economic Outlook izvješću predvidio postupno povećanje kamatnih stopa BoJ prema neutralnoj razini od oko 1,5%, projektirajući stopu ekonomskog rasta Japana od 0,7% u 2026. i 0,6% u 2027. godini. Trenutačne procjene tržišta o vjerojatnosti povećanja referentne kamatne stope na travanjskoj sjednici su smanjene sa oko 60% na oko 20%. Indeks dionica Nikkei 225 je tijekom tjedna bilježio stalni rast, uz pad na kraju tjedna, završivši tjedan rastom od 2,73%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	VELJ	-	-0,1%	+2,94%
2.	Industrijska proizvodnja (M/M) – final.	VELJ	-	-2,0%	+4,3%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) – final .	VELJ	116,4	+0,4%	+0,7%
4.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	VELJ	-	-0,1%	+2,94%

JPY je tijekom proteklog tjedna skoro nepromijenjen u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio blago smanjenje s razine od 186,70 na razinu od 186,63. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje s razine od 159,27 na razinu od 158,64.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 96,57 USD (82,38 EUR).

Iako je tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena ovog energenta dostizala i vrijednost od 106 USD, trgovanje je završila nešto iznad razine od 99 USD. Cijena je u početku naglo porasla nakon što su SAD najavile blokadu brodova koji plove prema i iz iranskih luka, povećavajući rizike za globalne zalihe energenata. Blokada, koja bi trebala obuhvatiti iransku obalu i provoditi se u Omanskom zaljevu i Arapskom moru, mogla bi poremetiti iranski izvoz nafte od gotovo 2 milijuna barela dnevno.

Tijekom trgovanja u utorak cijena ovog energenta je smanjena za skoro 8%, dok su SAD i Iran razmatrali oživljavanje pregovora usred blokade Hormuškog tjesnaca.

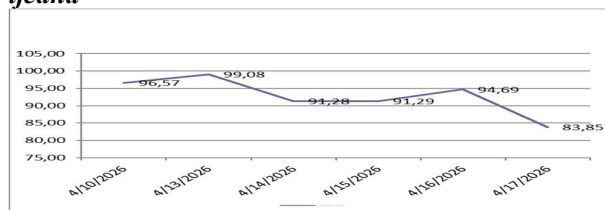
Sredinom tjedna cijena nafte nije bilježila značajnije promjene. Izvoz američke sirove nafte i rafiniranih proizvoda dostigao je rekordnih 13 milijuna barela dnevno jer su kupci iz Azije tražili alternative za Bliski istok. Američka blokada je zaustavila izvoz iranske nafte, dok Teheran ograničava isporuku preko Hormuza, intenzivirajući globalne izazove u opskrbi.

U četvrtak je cijena nafte povećana za oko 4% nakon izjave ministra obrane SAD-a Hegsetha da su SAD spremne za produženu blokadu iranskih luka. Predsjednik IEA Birol procjenjuje da bi moglo biti potrebno i do dvije godine da se obnovi značajan dio izgubljene proizvodnje nafte i plina. Azijske rafinerije su se u međuvremenu sve više okrenule američkoj nafti kako bi nadomjestile bliskoistočne isporuke.

U petak je cijena smanjena ispod razine od 84 USD. Glavni pokretač tržišnih kretanja bila je potvrda iranskog ministra vanjskih poslova Araghchija da je Hormuški tjesnac u potpunosti otvoren za sve komercijalne brodove do isteka primirja. Smirivanju napetosti doprinijelo je i desetodnevno primirje između Izraela i Libana.

Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna je iznosila 83,85 USD (71,27 EUR), što predstavlja pad od 13,17% na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.749,75 USD (4.051,65 EUR).

U ponedjeljak je cijena ovog plemenitog metala blago smanjena uslijed smanjenja zabrinutosti za potencijalni rast inflacije. Zabrinutost vezana uz inflaciju zbog blokade Hormuškog tjesnaca i produbljenje šoka ponude energenata su ključni čimbenici koji trenutačno ne dozvoljavaju rast cijene zlata.

U utorak je cijena zlata povećana nakon objave ekonomskih podataka u SAD-u (rast indeksa proizvođačkih cijena je bio značajno manji nego što je to očekivano) i povećanja optimizma da bi rat Irana i SAD-a mogao biti završen, što bi smanjilo zabrinutost za buduću inflaciju.

Tržište zlata je u srijedu bilo relativno mirno, te se cijena ovog plemenitog metala kretala u relativno uskom rasponu.

I u četvrtak je nastavljen sličan način kretanja cijene zlata. Na sastancima MMF-a i Svjetske banke u Washingtonu je istaknuto da tržišta potcjenjuju ekonomsku štetu sukoba. Iako nekoliko banaka i dalje vidi cijenu zlata na višim razinama u dužem roku, kratkoročno se očekuje ograničen prostor za daljnji rast. Tijekom trgovanja u petak, cijena zlata je blago porasla zbog pada cijene nafte koji je ublažio inflatorne pritiske i naznaka smirivanja tenzija na Bliskom istoku.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju tjedna iznosila 4.830,34 USD (4.105,69 EUR), što predstavlja rast od 1,70% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

